

Magyar Jelnyelv Napja – november 9.

„A jelnyelv a mi nyelviünk. A csendben is van hang.”

*A magyar jelnyelv napját 2017 óta ünnepeljük, annak emlékére, hogy 2009. november 9-én az Országgyűlés
elfogadta a magyar jelnyelvről és használatáról szóló törvényt.*

Ez a törvény elismeri, hogy a jelnyelv önálló, természetes nyelv, és a magyar siket közösség anyanyelve.

Üzenetünk:

„A jelnyelv az anyanyelvünk – erre büszkék vagyunk!”

„A jelnyelv nem segédeszköz, hanem nyelv. Egyenrangú a többi nyelvvel.”

„A jelnyelv ad erőt, hogy önmagunk lehessünk.”

Kik harcoltak érte?

Siket emberek és közösségek – akik szerették volna, hogy a jelnyelvet elismerjék anyanyelvként.

A SINOSZ (Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége) – évekig dolgozott a törvény elfogadásáért.

Nyelvészek és kutatók – bizonyították, hogy a jelnyelv teljes értékű, önálló nyelv.

Civil szervezetek és segítők – közösen lobbiztak a döntéshozóknál.

Miért volt fontos a küzdelem?

Régen sok helyen tiltották a jelelést az iskolákban.

A siket gyerekeket csak beszélni tanították, de nem használhatták a saját nyelvüket.

A közösség azért küzdött, hogy a jelnyelvet elismerjék, taníthassák és fejleszthessék.

Miért fontos a jelnyelv?

A jelnyelv a siket közösség identitásának alapja.

Lehetővé teszi, hogy mindenki önmagát fejezze ki a saját nyelvén.

A jelnyelv összeköt, nem elválaszt.

Gazdagítja Magyarország nyelvi és kulturális sokszínűségét.

Nyelvészeti és kutatói szemlélet

A jelnyelv ugyanúgy rendelkezik nyelvtannal, szókészlettel és szabályrendszerrel, mint a hangzó nyelvek.

Vizuális-térbeli nyelv, saját logikával és struktúrával.

A jelnyelv a siket identitás és kultúra alapja – nélküle nincs teljes közösségi önazonosság.

A kéz, az arc és a test együtt alkotja a kifejezést, ezért a jelnyelv összetett és gazdag kommunikációs rendszer.

A siker eredménye – Miért ezen a napon?

2009. november 9-én fogadta el az Országgyűlés a 2009. évi CXCV. törvényt a magyar jelnyelvről, amely kimondja:

„A magyar jelnyelv önálló, természetes nyelv, a magyarországi siket közösség anyanyelve.”

Ez a nap azóta a magyar jelnyelv hivatalos ünnepe.

Mit mond a törvény?

„Magyarország a magyar jelnyelvet önálló, természetes nyelvnek ismeri el. (...) A magyar jelnyelvet használó személyek közösségét, mint nyelvi kisebbséget megilleti a magyar jelnyelv használatának, fejlesztésének és megőrzésének, a siketkultúra ápolásának, gyarapításának és átörökítésének joga.”

(Jelnyelvi törvény, 3. § (1)-(2) bekezdés)

Ez azt jelenti, hogy az államnak feladata és felelőssége a jelnyelv védelme és fejlesztése.

A jelnyelv nem segédeszköz, hanem teljes értékű, önálló, természetes nyelv.

A siket személyeknek joguk van jelnyelven tanulni, kommunikálni és információhoz jutni.

Ha az állam nem teljesíti a törvényt:

Nemcsak maga az állam mulaszt, hanem minden érintett intézményre, szervezetre és oktatási helyre is hatással van.

Ez azt eredményezheti, hogy:

kevesebb lehetőség marad a jelnyelvi oktatásra,

csökken a tolmácsszolgáltatás elérhetősége,

gyengül a társadalmi szemléletformálás.

Ha a törvényt nem tartják be, nemcsak jogsértés történik, hanem a siket emberek mindennapi életét is nehezítik.

*Ez nemcsak állami, hanem közösségi felelősség is, mindannyiunké, akik részt veszünk a nevelésben,
oktatásban, szolgáltatásban vagy társadalmi párbeszédben.*

*A jelnyelvhez való jog - a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról szóló 2009. évi CXXV. törvény,
azaz - a Jelnyelvi törvény szerint magába foglalja a következőket:*

A magyar jelnyelv önálló, természetes nyelv mely Magyarországon alakult ki. (2.§ c) pont; 3.§ (1) bekezdés)

A siket személynek joga van a magyar jelnyelv elsajátításához, használatához, valamint ahhoz, hogy ezen a nyelven kapjon oktatást. (3.§ (1) bekezdés; 11-14.§)

Az állam támogatja és biztosítja a jelnyelvi tolmácsszolgáltatás rendszerét. (10.§)

Mit jelent ez a gyakorlatban?

A siket embereknek joguk van jelnyelven kommunikálni – iskolában, ügyintézéskor, egészségügyben vagy bárhol.

Az állam kötelessége biztosítani a jelnyelvi tolmácsot vagy más akadálymentes kommunikációs formát.

A siket tanulóknak joguk van jelnyelven tanulni, mert ez az anyanyelvük.

Ha ez nem valósul meg, az a törvény megsértése, és nyelvi diszkriminációnak minősülhet.

Pozitív üzenet a végére

A jelnyelv nemcsak kommunikáció – kapocs múlt és jövő között.

A jelnyelv az önazonosság, az összetartozás és az emberi méltóság nyelve.

Támogatni és használni azt nem kötelesség, hanem közös értékiünk.

„Anyanyelvemen az igazi énemmel lehetek önmagam.”

(Kosztolányi Dezső)

